

Til lovforslag nr. L 38

Folketinget 2011-12

Betænkning afgivet af Færøudvalget den 1. februar 2012

Betænkning

over

Forslag til lov om tilskud til Færøernes hjemmestyre for 2012

[af finansministeren (Bjarne Corydon)]

1. Ændringsforslag

Finansministeren har stillet 2 ændringsforslag til lovforslaget.

2. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 23. november 2011 og var til 1. behandling den 29. november 2011. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Færøudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 2 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring hos de færøske myndigheder. Den 23. november 2011 sendte finansministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 2 spørgsmål til finansministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Udvalget indstiller lovforslaget til *vedtagelse* med de stiledede ændringsforslag.

Javnaðarflokkurin sagde før lagtingsvalget, at partiet støttede den fælles færøske linje, som har været i denne sag siden 2002, at bloktilskuddet skal være fastfrosset nominelt. JF har under flere debatter i Folketinget begrundet denne holdning.

Med dette lovforslag bryder man med omtalte linje og begynder igen at pristalsregulere beløbet.

Men JF sagde også før folketingsvalget, at man respekterede det færøske flertal og ikke ville stemme imod dette flertals ønsker i Folketinget. Det er Færøernes landsstyre, der på vegne af Lagtingets flertal har forhandlet aftalen om, at bloktilskuddet nu skal pristalsreguleres.

Hvis JF i Folketinget stemte imod lovforslaget, kunne partiet i princippet – gennem Folketinget – annullere en aftale, der er indgået af færøske myndigheder.

Da JF ikke gennem Folketinget vil underminere det parlamentariske og demokratiske mandat, som landsstyret har i denne sag, vil JF støtte lovforslaget.

Sambandspartiet tilslutter sig lovforslaget. Baggrunden herfor er, at forslaget bygger på en aftale mellem regeringen og Færøernes landsstyre, samt at en stemme imod forslaget de facto er at stemme imod hele bloktilskuddet til Færøernes hjemmestyre.

Imidlertid vil SP udtrykke kritik af regeringen for håndteringen af forhandlingerne mellem regeringen og landsstyret, der gik forud for nærværende lovforslags endelige udformning. Fra regeringens side var der under nævnte forhandlinger manglende vilje til at imødekomme landsstyrets rimelige ønske om en ajourføring af bloktilskuddets størrelse.

Regeringens handlemåde er ikke kun et brud på rigsfællesskabets gode tradition, men også en underminering af selve det objektive grundlag for tilskuddet og fastsættelsen af dets størrelse.

Regeringen har siden bloktilskuddets indførelse i 1987 haft en stående forpligtelse til at afholde sin del af udgifterne til de såkaldte fællesanliggender. Der er tale om sundhedsvæsenet, folkeforsikringen, særfor sorgen og Færøernes Fiskerilaboratorium.

Bloktilskuddets sammensætning har i perioden 2002-2011 været som vist nedenfor:

Sundhedsvæsen	283,6	mio. kr.
Folkeforsikring	213,3	mio. kr.
Særfor sorgen	117,0	mio. kr.
Færøernes Fiskerilaboratorium	1,6	mio. kr.
Bloktilskudsfinansierede områder ialt	615,5	mio. kr.

Kilde: Orientering til Folketingets Færøudvalg, B. S. Nielsen, dec. 2011.

Fra bloktilskuddets indførelse i 1987 har regeringen og landsstyret delt udgifterne til fællesanliggenderne.

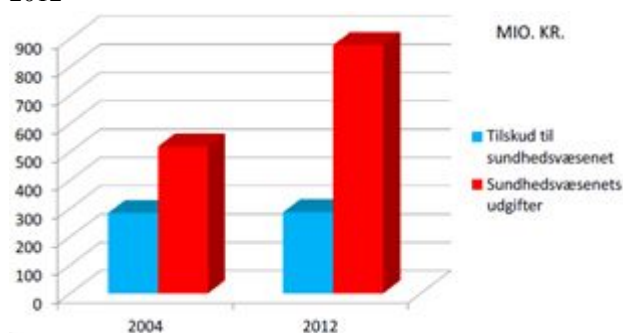
Udgifterne til de fælles anliggender er imidlertid steget mærkbart, siden bloktilskuddet blev reduceret med ca. en tredjedel og pristalsreguleringen samtidig blev annulleret i 2002.

Lad os tage sundhedsvæsenet som eksempel.

Som illustreret ovenfor blev sundhedsvæsenets andel i 2002 fastsat til 283,6 mio. kr. af de tilskudsfinansierede fællesanliggender.

Som vist i diagrammet nedenfor er de samlede udgifter til Sundhedsvæsenet i perioden 2004-2012 imidlertid steget fra 518,7 mio. kr. i 2004 til 877,1 mio. kr. i 2012, en stigning på 69,1 pct.

Sundhedsvæsenet: Tilskud og reelle udgifter i 2004 og 2012

Kilde: Orientering til Folketingets Færøudvalg, B. S. Nielsen, dec. 2011.

I perioden 2002-2012 har Færøernes landsstyre som følge af aftale med regeringen afholdt merudgifterne til samtlige fællesanliggender.

I forhandlingerne forud for dette lovforslag har landsstyret først over for finansministeren og siden over for statsministeren ønsket en reel forhandling til ajourføring af tilskuddet. Landsstyret har anmodet om, at regeringen fra og med 2012 og fremover vil stå ved sin normale forpligtelse og afholde sin del af udgifterne til fællesanliggenderne.

Bloktilskuddet til Færøernes hjemmestyre bør således forhøjes væsentligt fra og med 2012. Der har været nævnt forskellige beløb.

Regeringen har imidlertid afvist at forhøje tilskuddets størrelse. Regeringens position står i kontrast til betænkningen fra en fælles dansk-færøsk arbejdsgruppe fra december 1997, der bl.a. omhandler regeringens forpligtelse i forhold til fællesanliggender. Der er tale om en betænkning fra »Arbejdsgruppen vedrørende kriterier, der kan indgå i fastlæggelsen af bloktilskuddet til Færøernes hjemmestyre efter 1998«.

I nævnte betænkning står (s. 10, sidste afsnit):

»Det generelle bloktilskud er i princippet knyttet til udgifterne til fællesanliggender som undervisning, sundhed og sociale anliggender. Ved fastlæggelsen af bloktilskuddet kan derfor tages hensyn til forudselige variationer i anlægsaktiviteten og til eventuelle væsentlige ændringer i de faktorer (antal pensionister, skoleelever og andre objektive kriterier, herunder indbyggertal), som påvirker behovet for drifts- og anlægsudgifter på ovennævnte områder«.

I den nuværende situation må man konstatere, at regeringen ikke tager hensyn til, at der er sket ændringer i udgifter-

ne til de fælles anliggender, samt at regeringen ser bort fra princippet om, at det generelle bloktilskud er knyttet til udgifterne til fællesanliggender.

Det er særdeles kritisabelt, at regeringen i denne sag underminerer selve det objektive grundlag for bloktilskuddet og fastsættelsen af tilskuddets størrelse.

Det er hertil beklageligt, at regeringen handler i direkte modstrid med rigsfællesskabets lange tradition, hvor man har reelle forhandlinger og opnår enighed igennem kompromisser.

Inuit Ataqatigiit og Siumut var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

4. Ændringsforslag med bemærkninger

Æ n d r i n g s f o r s l a g

Af finansministeren, tiltrådt af udvalget:

Til § 1

1) Paragraffen affattes således:

»§ 1. Staten yder for 2012 et tilskud på 624,1 mio. kr. til Færøernes hjemmestyre.«

[Niveauet for tilskuddet prisreguleres og fastsættes til 624,1 mio. kr. for 2012]

Til § 3

2) Paragraffen affattes således:

»§ 3. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende.«

[Udskydelse af ikrafttræden]

B e m æ r k n i n g e r

Til nr. 1

Det foreslås, at niveauet for tilskuddet til Færøernes hjemmestyre fastsættes til 624,1 mio. kr. for 2012. Regeringen og Færøernes landsstyre har aftalt, at niveauet for tilskuddet for 2012 reguleres i overensstemmelse med det generelle pris- og lønindeks på finansloven for 2012. Det medfører en forhøjelse af tilskuddet med 8,6 mio. kr. for 2012 i forhold til det hidtidige niveau på nominelt 615,5 mio. kr. årligt, som tilskuddet har udgjort siden 2002.

Til nr. 2

Det foreslås, at loven træder i kraft, dagen efter den er bekendtgjort i Lovtidende. Loven har dog virkning for hele 2012. Ændringsforslaget er begrundet i, at den oprindelige tidsplan er overskredet.

Flemming Møller Mortensen (S) Jeppe Kofod (S) Karin Gaardsted (S) Mogens Jensen (S) Thomas Jensen (S)

Torben Hansen (S) Rasmus Prehn (S) Jeppe Mikkelsen (RV) Camilla Hersom (RV) Nadeem Farooq (RV)

Holger K. Nielsen (SF) Anne Baastrup (SF) Finn Sørensen (EL) Christian Juhl (EL) Sjúrdur Skaale (JF) fmd.

Kim Andersen (V) Claus Hjort Frederiksen (V) Thomas Danielsen (V) Birthe Rønn Hornbech (V)

Flemming Damgaard Larsen (V) Sophie Løhde (V) Anni Matthiesen (V) Søren Espersen (DF) Martin Henriksen (DF)

Kristian Thulesen Dahl (DF) Marie Krarup (DF) Villum Christensen (LA) Per Stig Møller (KF)

Edmund Joensen (SP) nfmd.

Inuit Ataqtigiit og Siumut havde ikke medlemmer i udvalget.

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	47	Liberal Alliance (LA)	9
Socialdemokratiet (S)	44	Det Konservative Folkeparti (KF)	8
Dansk Folkeparti (DF)	22	Inuit Ataqtigiit (IA)	1
Radikale Venstre (RV)	17	Siumut (SIU)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	16	Sambandsflokkurin (SP)	1
Enhedslisten (EL)	12	Javnaðarflokkurin (JF)	1

Oversigt over bilag vedrørende L 38**Bilagsnr. Titel**

- 1 Høringssvar og høringsnotat, fra finansministeren
- 2 Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 3 Tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
- 4 1. udkast til betænkning
- 5 Ændringsforslag fra finansministeren
- 6 2. udkast til betænkning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 38**Spm.nr. Titel**

- 1 Spm. om, hvilken begrundelse der angives fra det færøske landsstyres side med hensyn til at fravige 9 års praksis med fastfrysning af bloktilskuddet, til finansministeren, og ministerens svar herpå
- 2 Spørgsmålet er tilbagetaget
- 3 Spm. om oversendelse af kopi af landsstyrets brev(e) afsendt efter den 29. oktober 2011 til finansministeren vedrørende regulering af bloktilskuddet til Færøerne samt ministerens svar herpå, til finansministeren, og ministerens svar herpå